

سه‌شنبه ۲۱ اسفند ۱۴۰۳ | ۱۰ رمضان ۱۴۴۶||

گزارش یک

پروژه اسرائیلی تجزیه سوریه از دالان کشتار الجولانی

رژیم صهیونیستی با مشروعیت‌زدایی و تضعیف حکومت تحریرالشام پروژه کانتونی شام را پیش می‌برد

تصاویر و ویدئوهای جدیدی از قتل عام‌های شبه‌نظامیان وابسته به دولت مستقر در دمشق منتشر شده، کشتاری که دیدبان حقوق بشر سوریه آمار آن را بیش از هزار و ۳۰۰ نفر اعلام کرده ولی برخی منابع این آمار را تا هزار و ۶۰۰ نفر نیز بر آورد می‌کنند. در حالی که سخنگوی وزارت دفاع سوریه روز دوشنبه پایان عملیات نظامی آغاز شده در لاذقیه و طرطوس را اعلام کرد، نگرانی‌ها این است که محمد الجولانی با این کشتار، پنجره‌ای به روی تجزیه سوریه گشوده باشد، سناریویی که اسرائیلی‌ها برنده نهایی آن خواهند بود.

■ ■ ■

سخنگوی وزارت دفاع سوریه دیروز، بعد از پنج روز کشتار سیستماتیک علویان سوریه در منطقه معروف به ساحل، پایان چیزی را که «عملیات نظامی سوریه علیه وفاداران بشار اسد» در لاذقیه و طرطوس نامیده، اعلام کرد. «حسن عبدالغنی» گفته که در مرحله بعدی، دستگاه‌های امنیتی روی تقویت فعالیت‌های خود جهت تضمین ثبات و حفظ امنیت و جان مردم کار خواهند کرد، ولی کشتار هولناک غیرنظامیان سوری که همه آنها متعلق به علویان هستند، نگرانی‌ها را درباره تبعات بلندمدت اقدامات حکومت وابسته به تحریرالشام افزایش داده است. دیدبان حقوق بشر سوریه به عنوان یک نهاد متمایل به غرب و مخالف حکومت سرنگون شده بشار اسد روز دوشنبه اعلام کرد که با احتساب جدیدترین کشته‌شدگان غیرنظامی علوی، شمار کل قربانیان خشونت‌ها از روز پنج‌شنبه قبل تاکنون به هزار و ۳۱۱ نفر رسیده است. به گزارش یورنیوز، این نهاد مستقر در بریتانیا گفته که شماری از قربانیان مربوط به تیراندازی‌ها از فاصله نزدیک هستند. گزارش‌هایی درباره به آتش کشیدن خانه‌های علویان در طرطوس سوریه به دست تروریست‌های تحریرالشام منتشر شده به طور کلی فولکر تورک، کمیسر ارشد حقوق بشر سازمان ملل گفته که گزارش‌های بسیار نگران‌کننده‌ای از کشته شدن خانواده‌هایی با تمامی اعضای‌شان از جمله زنان و کودکان در پی زنجیره حملات افراد مسلح به غیرنظامیان در مناطق ساحلی در شمال غرب سوریه منتشر می‌شود.

■ **روبو هم محکوم کرد**

کشتار و تصاویر منتشر شده از قربانیان به قدری تکان‌دهنده بود که مارکو روبو، وزیر امور خارجه امریکا

روز یک‌شنبه مجبور شد به آن واکنش نشان دهد و با

تعبیر «تروریست‌های اسلام‌گرای افراطی» که آنها را عامل «کشتار» اقلیت‌ها خواند، آن را محکوم کند. او از دولت موقت سوریه خواست اعلامن این جنایات را تحت پیگرد قرار دهد. یک روز قبل‌تر از موضع روبو، «اتحادیه اروپا» هم اعلام کرده بود که حملات نیروهای

دولت موقت در مناطق ساحلی سوریه علیه غیرنظامیان را محکوم می‌کند: «غیرنظامیان باید در هر شرایطی با رعایت کامل قوانین بشردوستانه بین‌المللی محافظت شوند». کاخ کرملین گفته که خشونت در سوریه باید هر چه زودتر پایان یابد و وزارت خارجه چین هم تأکید کرده است: «ما از نزدیک وضعیت سوریه را دنبال می‌کنیم و نگران درگیری‌های مسلحانه اخیر هستیم و خواستار احترام به روند سیاسی هستیم.» منابع

می‌گویند که هیئتی از سازمان ملل وارد روستاهای ساحل سوریه شده تا عمق ماجرا را بررسی کند و یک منبع امنیتی هم روز دوشنبه در گفت‌وگو با الجزیره سفر هیئت سازمان ملل برای بررسی اتفاقات رخ داده در آن تأیید کرد.

■ **مثل اردن!**

در ورای کشتارهایی که حکومت مستقر در دمشق طی پنج روز مرتکب شده، نگرانی‌ها درباره اثرات بلندمدت آن رو به افزایش است. هارنص اسرائیل شمار کشته‌شدگان را یک‌هزار نفر گزارش کرده و «یال زمبر» رئیس ستاد ارتش رژیم صهیونیستی یک‌شنبه به همراه «وری گودین» فرمانده منطقه شمالی ارتش و «انیتر فلای» فرمانده لشکر ۲۱۰ و تعدادی از فرماندهان نظامی از «منطقه امنیتی» اشغال

شده در داخل سوریه بازدید میدانی کردند، تحولی که بیش از هر موقع دیگری دست‌باز اسرائیلی‌ها در تحولات سوریه را نشان می‌دهد. رؤسای ستاد ارتش و مدیران سرویس‌های اطلاعات اردن، ترکیه، سوریه، عراق و لبنان روز یک‌شنبه در اردن تجاورات رژیم صهیونیستی به خاک سوریه را محکوم کرده‌اند، ولی هیچ اقدام عملی برای محدود کردن اسرائیل در خاک سوریه پیش‌بینی نشده است. تحت چنین شرایطی، رژیم صهیونیستی به نظر، سیاست تضعیف حکومت مستقر در دمشق و مشروعیت‌زدایی از آن را دنبال می‌کند، سیاستی که می‌تواند طرح تجزیه سوریه را عملیاتی کند. «گدعون ساعر» وزیر خارجه رژیم صهیونیستی در مصاحبه با روزنامه بیلد آلمان جامعه بین‌المللی به طور کلی و اروپا را به شکل خاص خطاب

۱۵ جوان

۲۲۶۵ شماره جوان

سنگاره

حنیف غفاری

اروپاییان گرفتار تله خودساخته

سران کشورهای اروپایی عضو ناتو قرار است گرد هم آیند تا در خصوص بحران ناشی از مواجهه ترامپ و زلنسکی در کاخ سفید و سیاستگذاری جمعی در مواجهه با جنگ اوکراین و معادلات آتش‌بس، با یکدیگر توافقاتی صورت دهند.

کی‌بر استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا مدعی شده است که رهبران اروپا برای تدوین طرح صلح اوکراین به منظور ارائه به ایالات متحده به توافق رسیده‌اند. وی اما جزئیاتی از این طرح ارائه نکرد. احزاب حاضر در مذاکرات برای تشکیل دولت جدید آلمان نیز در نظر دارند به‌سرعت دو صندوق ویژه، یکی برای دفاع و دیگری برای زیرساخت‌های این کشور ایجاد کنند که ارزش آن حدود صدها میلیارد یورو برآورد شده است.

صورت مسئله گویاست: اروپاییان به اوکراین اعلام کرده‌اند که حتی بدون حمایت امریکا، حاضر هستند از زلنسکی و ارتش این کشور در مواجهه با روسیه حمایت نموده و از این بابت، حتی حاضرند تضمین‌هایی به کی‌یف بدهند. این ادبیات بسیار آشناست؛ در سال ۲۰۱۸ میلادی، زمانی که ترامپ از توافق هسته‌ای با ایران (برجام) رسماً عقب‌نشینی و تحریم‌های یکجانبه گسترده علیه کشورمان را اعمال نمود، اروپاییان نشستی در بروکسل برگزار کرده و در بیانیه‌ای ۱۱ ماده‌ای، مدعی حمایت از برجام و تأمین منافع اقتصادی کشورمان شدند. در آن زمان، رهبر حکیم انقلاب اسلامی تأکید فرمودند که نسبت به نقش آفرینی اروپاییان در حفظ توافق هسته‌ای اعتماد ندارند. متعاقباً، پس از دو سال ائتلاف وقت‌از سوی اروپاییان که با جانشینی حمایت آلمان، انگلیس و فرانسه از استراتژی فشار حداکثری واشینگتن علیه تهران همراه بود، ایران مقتدرانه فعالیت‌های هسته‌ای خود را در چند مرتله از سر گرفت و به سطح غنی‌سازی رسمی ۶۰درصدی در نظلز و فردو دست یافت.

اروپاییان در آن زمان به عنوان امضاکنندگان برجام، به تعهدات خود بی‌عمل ماندند و البته دست‌انها از سوی نظام جمهوری اسلامی به خوبی خوانده شد. اما اکنون اروپاییان با صحنه‌ای مواجه هستند که مخاطب آن، در داخل خاک اروپاست: اوکراین!

واقعیت این است که اروپاییان پس از خروج ترامپ از توافق هسته‌ای، اساساً نتوانستند به تضمین‌ها و تعهدات پوچ خود در حفظ این توافق عمل کنند اما در برهه کنونی، آنها با بحران «هتواناستن» مواجه هستند. اروپا اکنون قربانی بازی و تملای شده که به دست خود و در همراهی مطلق با واشینگتن طی سال‌های گذشته برای خود ایجاد کرده و قطعاً در آینده‌ای نزدیک، هزینه‌ها و عواقب بسیار سختی برای قاره سبز خواهد داشت. بازنده مشاجره اخیر میان ترامپ و زلنسکی، صرفاً رئیس‌جمهور اوکراین نیست بلکه دولت‌های اروپایی غیرمستقلی که برای دهه‌ها و سال‌ها تبدیل به مهرهای بازی واشینگتن در نظام بین‌الملل شده‌اند، اکنون شاهد طغیان واشینگتن علیه خود هستند! این درس عبرت بزرگ و البته جبران‌ناپذیری برای اروپا و قرائز آن، درس عبرتی برای کسانی محسوب می‌شود که دیپلماسی غربی را مبتنی استوار و خندشناپذیر در مواجهه با بحران‌های بین‌المللی تلقی کرده‌اند.

اخبار کوتاه

■ **تل آویو دنبال اتصال لوله‌های ایلات– عسقلان به عربستان**
«امیر آویوی» مسئول امنیتی سابق رژیم صهیونیستی در مقاله‌ای برای روزنامه ییدعوت آحرانوت نوشت: محافل اسرائیلی از یک طرح کارگاهی در حال متصل کردن خط لوله‌های ایلات– عسقلان به خط لوله‌های عربستان در دریای سرخ به بهانه اینکه این گام برای امنیت و اقتصاد اسرائیل سرنوشت‌ناست، صحبت می‌کنند. به گزارش ایسنا، آویوی گفته که سفر نتانیاهو به امریکا فرصت استراتژیکی برای توسعه رژیم صهیونیستی به عنوان مرکز انرژی است و می‌تواند آن را به یک «قدرت اقتصادی و انرژی» در منطقه تبدیل کند. به گفته او، در سایه «چالش‌های امنیتی» با ایران، متصل کردن خط لوله‌های ایلات– عسقلان به خط لوله‌های عربستان در دریای سرخ یک «منفعت اقتصادی عمیق» است. او گفته که این ارتباط احتمالاً به تغییر قواعد بازی و تبدیل اسرائیل به عنوان بازیگر اصلی در بازار انرژی جهانی منجر خواهد شد چراکه از دهه‌های ۶۰ قرن بیستم یکی از مهم‌ترین برگ‌های برنده در نقشه انرژی جهانی را به دلیل توانایی انتقال سریع نفت بین دریاهای سرخ و مدیترانه دارد.

■ **اتحاد باکو– تل آویو– واشینگتن به تنش می‌انجامد**
تارنامی «نیوز» جمهوری آذربایجان در مطلبی با اشاره به تمایل تل آویو به تشکیل ملث باکو– تل آویو– واشینگتن هشدار داد که چنین اتحادی در کنار تقویت موضع باکو می‌تواند موجب ناراضیاتی برخی از کشورهای منطقه شود. به گزارش ایران، نیوز نوشته که تحولات اخیر در روابط این کشور و اسرائیل حاکی از آن است که این روابط از موج جهانی احساسات ضداسرائیلی آسیب ندیده و حتی هنگام رویارویی اسرائیل و ترکیه که نزدیک‌ترین متحد جمهوری آذربایجان محسوب می‌شود، باکو و تل آویو هسوسیونی خود را حفظ کرده‌اند. در ادامه این مطلب آمده که اسرائیل در نظر دارد موضوع همکاری استراتژیک در ملث اسرائیل– آذربایجان– ترکیه را به صورتی قرار دهد و با دولت جدید امریکا، این ابتکار ممکن است شکل واقعیت به خود گیرد. این تارنما گفته که جمهوری آذربایجان شاید تنها نقطه جهان باشد که پس از شروع درگیری غزه هیچ نظاظهرات ضداسرائیلی در آن رخ نداد و هرگز اجازه نداد که درگیری اسرائیل و فلسطین بر روابط آن با اسرائیل تأثیر منفی بگذارد. به نوشته نیوز، این ملث ممکن است نه تنها مزیت، بلکه جنبه‌های بالقوه منفی نیز برای جمهوری آذربایجان به همراه داشته باشد. وجه مثبت این اتحاد در تقویت موقعیت این کشور به عنوان یک دولت میان قدرت و یک مرکز منطقه‌ای نهفته است. وجه منفی آن نیز می‌تواند، واکنش برخی از همسایگان ناشی شود. بعید است که واکنش ایران از سر و صدای دیپلماتیک فراتر رود. با این حال شکی نیست که چنین تحولی موجب ایجاد تنش در سطح منطقه خواهد شد.

■ **ترکیه مانع مشارکت رژیم صهیونیستی در رزمایش‌های ناتو شد**
پس از دیدار دیپلمات‌های صهیونیستی در دو هفته پیش با تیمی که رزمایش‌های ناتو از سازمان‌دهی می‌کند و نیز با هیئت بلغارستان در این سازمان که همگی اشتیاق زیادی درباره مشارکت رژیم صهیونیستی داشتند، در ترکیه به انواع همکاری بین ناتو و رژیم صهیونیستی اعم از دیدارها و رزمایش‌های مشترک اعتراض کرد و مانع از شرکت تل آویو در رزمایش‌های سالانه ناتو شد. «جرب طبیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه در ماه ژوئیه در نشست ناتو گفته که امکان ندارد که ناتو به شراکت خود با رژیم صهیونیستی ادامه دهد. او تصریح کرد مادامی که صلح جامع و دائمی در فلسطین برقرار نشود، ترکیه هرگز با هیچ تلافی‌برای همکاری با رژیم صهیونیستی در چارچوب ناتو موافقت نخواهد کرد.

■ **آغاز رزمایش امریکا– کره جنوبی در بحبوحه اعتراض پیونگ یانگ**

کره جنوبی و امریکا به‌رغم وقوع حادثه‌ای که در یک رزمایش قدمداتی رخ داد، رزمایش سالانه خود موسوم به «سپیر آزادی» را طبق برنامه برگزار کردند. کره شمالی هم، رزمایش‌های امریکا و کره جنوبی را «قدامتی تحریک‌آمیز و خطرناک» خوانده و محکوم کرده است. خبرگزاری یونپا در این باره گزارش داد: این رزمایش قرار است به مدت ۱۱ روز تا ۲۰ مارس ادامه داشته باشد و اولین رزمایش نظامی بزرگ این دو متحد از زمان صدی ریاست‌جمهوری «دونالد ترامپ» در امریکا خواهد بود. این رزمایش شامل شبیه‌سازی‌های کامپیوتری و آموزش‌های میدانی است که هدف آن تقویت سازگاری عملیاتی دو ارتش در سناریوی جنگ تمام عیار است.

قبل از پایان سال شمسی بر گزار خواهد شد. احتمالاً سطح این گفتوگوها کارشناسی خواهد بود.»

سخنگوی وزارت خارجه در پاسخ به سوآلی درباره صحبت‌های هفته گذشته افاتل گروسکی علیه ایران در نشست شورای حکام اظهار کرد: «متأسف هستیم که مدیر کل آژانس برخی از اظهارات را که مبنای فنی ندارد و بیشتر جنبه سیاسی دارد، تکرار می‌کند.» او می‌داده داد: این رویکرد جز اینکه به پارامی زیر التهاب‌ها دامن بزند، اثری ندارد و جایگاه فنی آژانس را هم زیر سؤال می‌برد و در واقع این نوع صحبت‌ها نوعی سفسطه است.» بقایای ادامه داد: «اولاً طبق معاهده منع اشاره هسته‌ای هیچ محدودیتی در رابطه با بحث غنی‌سازی وجود ندارد، محدودیت مشخص پایبندی کشورها نسبت به تعهدات‌شان است و اینکه اگر غنی‌سازی را افزایش می‌دهند، متناسب با آن بازرسی‌ها هم افزایش پیدا کند، این چیزی است که ما به آن پایبند بودیم و خود آژانس نسبت به آن معترف است.»

■ **ایران با حاکمیت مستقل موضع‌گیری می‌کند**

چهره‌های دیپلماتیک روس به درباره آینده مذاکره با ایران و مسئله هسته‌ای موضع‌گیری کرده‌اند. ماریا زاخاروا، سخنگوی وزارت خارجه روسیه در گفت‌وگو با روزنامه صهیونیستی هآرتص، رویکردی مشابه به توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ ایران برجام را محتمل دانست و در پاسخ به این سؤال که آیا روسیه از نفوذ خود برای کاهش یا توقف برنامه هسته‌ای ایران استفاده می‌کند، تأکید کرد: «بران قصد تولید سلاح‌های هسته‌ای ندارد و تنها به انرژی هسته‌ای برای اهداف غیرنظامی علاقه‌مند است.» وی افزود: «برای کاهش تنش یافتن راه‌حل‌های پایدار که امکان دسترسی به توافقی مؤثر و بلندمدت را فراهم می‌کند، آماده نزدیک‌ترین همکاری با تهران و سایر طرف‌های درگیر هستیم.» دیپمتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین هم در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوآلی در این باره گفت: «ایران به دنبال مذاکرات سازنده مبتنی بر احترام دو جانبه است. مسلماً، ما به سهم خود، هر کاری که ممکن و از دست‌مان ساخته باشد برای حل‌وفصل صلح‌آمیز بین مسئله انجام می‌دهیم.» پسکوف ضمن تأکید بر نفوذ خود در گفت‌وگو افزود که ایران کشوری با حاکمیت مستقل است که می‌تواند موضع خود را در زمینه مسائل سیاست خارجی، به طور مستقل، مشخص کند. همچنین، میخائیل اولیانوف در گفت‌وگو با نشریه «ایزوستیا» به مذاکرات سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ برای احیای توافق هسته‌ای اشاره کرد و افزود: «اکنون، پس از سه سال، شرایط تغییر کرده است. برجام همچنان در وضعیت نیمه‌تعطیل قرار دارد و علاوه بر این، تاریخ انقضای آن (قطعهنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد) در ۱۸ اکتبر سال جاری (۲۰۲۵) فرا می‌رسد.» اولیانوف گفت: «در حال حاضر، جایگزینی برای این توافقی وجود ندارد. بنابراین، احتمالاً پس بر سر یک توافق اصلاح‌شده مطرح خواهد شد. این دیپلمات روس بیان کرد: «ایران همچنان توافقتنامه پادمان با آژانس را به‌درستی اجرا می‌کند و همچنان کشوری است که بیشترین میزان بازرسی‌های آژانس را تجربه کرده است.»

دیروز یس از اینکه سیدعباس عراقچی بار دیگر بر مذاکره تحت شرایط اعراب خط بطلان کشید و از تداوم مذاکره با اروپایی‌ها و نیز چین و روسیه در شرایط توأم با احترام متقابل خبر داد، سخنگوی وزارت خارجه نیز در سایه اشاره به برگزاری دور جدید گفت‌وگوها تا پایان سال جاری، تصریح کرد که نه تنها توجیهی برای فعال شدن مکانیسم ماشه وجود ندارد بلکه اروپا هم با آگاهی از منطقه هستیم و از این ساز و کار و در مسیر این جمع‌بندی قرار دارد که مکانیسم ماشه ابزاری نیست که بتوان با به کارگیری آن از تهران امتیاز گرفت.

■ ■ ■

دونالد ترامپ که کشورش دیگر عضوی از برجام نیست، از زمان تصدی مجدد قدرت در امریکا از یک سو بر مذاکره با تهران و از سوی دیگر بر اعمال فشار هر چه بیشتر بر ایران سخن می‌گوید و به تازگی نیز موضوع ارسال نامه‌ای برای ایران و اشاره تلویحی به اقدام علیه ایران را به موضوعی داغ تبدیل کرده است. در این بین، نیم‌نگاهی به مکانیسم ماشه و امکان بازگرداندن تحریم‌ها، طرف امریکایی را به این باور رسانده که در اعمال فشار بر ایران از مسیر اعمال نفوذ در اروپایی‌ها دست برتر را دارد. ایران در حالی است که مقامات ایران به عناوین مختلف، تن دادن ایران به خواسته‌های ظالمانه غرب را رد کرده‌اند و بر اجرایی شدن راهکارهای دیپلماتیک تأکید دارند. وزیر خارجه ایران، دیروز بر صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران و رد مقوله‌ای تحت عنوان «نظامی‌سازی بالقوه» گفت: «ما تحت فشار و اعراب مذاکره نخواهیم کرد. ما چنین مذاکره‌ای را حتی قابل بررسی هم نمی‌دانیم، موضوع آن هر چه می‌خواهد باشد. مذاکره با قلدری و دستور دادن متفاوت است.» وزیر خارجه ایران گفت: «ما اکنون با سه کشور اروپایی – و به طور جداگانه با روسیه و چین – در شرایط برابر و احترام متقابل در حال